

## **POSTĄPIENIE** (35) *sb n*

**postąpienie** (34), **postępienie** *a.* postąpienie (1) *Calep.*

*o oraz pierwsze e jasne; końcowe e z tekstów nie oznaczających é oraz -é.*

*sg N postąpieni(e) (9). ◇ G postąpieniã (14). ◇ D postąpieniu (1). ◇ A postąpieni(e) (7). ◇ L postąpieniu (3). ◇ pl N postąpieniã (1).*

*Sł stp brak, Cn s.v. postępek w czym, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) s.v. postąpić oraz bez cytatu s.v. postępek.*

**1. Przemieszczenie się, pójście, krok; gressus PolAnt; gradus Calep [w tym czyje (27): G sb i pron (17), pron poss (10)] (31) :** Gradus, gradiendo: id est, eundo – Słopien, poštěpienie. *Calep* 460b.

*Przen (30) :* Poštěpienia moje były mocne ná drogách twoich *BibRadz Ps* 16/5.

*postąpienie ku czemu (1):* Moab ony kráyny rozmáitych żywnoćciach [!] Inadz áż w kráyny Idumeylkie rościãgnęło fie poštěpienie iego ku poliadaniu wšlytkich miał natwardzieyšlych *RejPs* 162.

**a) Każdy postępek, uczynek (28) :** *RejPs* 136v; Nogi me poštáwić raczył ná ták mocney ikále/ Kázde poštápyenie moye vtwardził thák ftale *LubPs Lv, N6; Abowiem oczy iego Iá nád drogámi człowieczemi/ á widzi kázde poštápyenie iego. BibRadz Iob* 34/21, *Ps* 17/5; *RejAp AA8v, 37v, 102, 103; KAždy człowiek ktoregokolwiek ftanu iest/ może temu dobrze rozumieć/ iż kázda godziná iego/ y kázde poštápyenie iego/ zãwždy fie k wieczoru przybliža/ to iest/ ku czálowi śmierci iego. RejPos* 110v, 30, 49v, 71v, 72, 78 (18).

*Wyrażenie: »postąpienie nog« (1):* ná ten czás Pan twoy namnieyšzego poštápyenia nog fwiętych á wiernych fwoich przełtrzegác będzye. *RejPos* 262.

*Szereg: »postąpienie i pomyślenie« (1):* á owłzem fie lę kay á wštrálzlie tego/ iż on [Bóg] iálnie wie y widzi kázde poštápyenie y pomyślenie twoie/ y ty fáłeczne wymyšly á poštępki twoie *RejAp* [14].

**2. Rozwinięcie się, osiągnięcie w czymś wyższego poziomu; progressio, progressus Mącz, Cn; postprincipia, processus, profectus Cn (2) :** Progressus et progressio, Poštápyenie/ zámagánie fie w czym. *Mącz* 148a.

*postąpienie w czym (1):* y Iam mię pobudzác y przywodzić będziefz raczył/ do znácznego w cnotách rozmáitych poštápyenia. *LatHar* 236.

**3. Kontynuacja w tekście (1) :**

*Wyrażenie: »dalej postąpienie« (1):* Metabasis, Transitio, Przełtápyenie/ dáley poštápyenie/ przeminienie/ Przeście/ gdy w mowie oznáymuyemy o czymefmy mówili/ á o czym daley mowić będzimy. *Mącz* 219b.

**4. Poczęcie, zajście w ciążę (1) :**

*W połączeniu szeregowym (1):* Efraim iáko ptak/ vleciálá sławá ich od rodzenia/ y od brzuchá/ y od poštápyenia. (*marg*) Albo od poczęcia. (–) [*a ... conceptu*] *BudBib Os* 9/11.

[*Zwrot: »w brzemię postąpienie«:* Ták mowi An-ioł Gábryel do Máriey/ gdy fie o onem fwem wbrzemię poštápyeniu [...] pytałá *BudArt F3, F4.*]

*Synonimy: 1. iście, krok, ście; 4. poczęcie.*

*Cf NIEPOSTĄPIENIE, POSTĄPIĆ, POSTĘP, POSTĘPEK, STĄPANIE*

JDok